

### 23. Misbruik van recht

(ABRvS 27 januari 2016, zaaknummer 201311805/1/A3)

De hiervoor onder 3.5, 3.5.1 en 3.5.2 vermelde handelwijze kan niet anders worden begrepen dan bedoeld om de besluitvorming van de minister te vertragen zodat deze een dwangsom verbeurt en om proceskostenvergoedingen te verkrijgen. Hierbij is ook van belang dat gemachtigde een 'no cure no pay'-praktijk voert, waarbij zijn cliënten geen kosten zijn verschuldigd voor de procedure die hij voert en hij onder meer gerechtigd is namens die cliënten dwangsommen wegens niet tijdig beslissen te ontvangen. Zo'n handelwijze maakt gemachtigde rechtstreeks gebaat bij het verbeuren van dwangsommen door het bestuursorgaan aan zijn cliënt en bij een veroordeling van het bestuursorgaan tot betaling van een proceskostenvergoeding aan zijn cliënt. Nu gemachtigde de bevoegdheid om de minister in gebreke te stellen heeft gebruikt met kennelijk geen ander doel dan om ten laste van de overheid geldsommen te incasseren, heeft hij die bevoegdheid gebruikt voor een ander doel dan waarvoor die bevoegdheid is gegeven, zodanig dat dit gebruik blijkt geeft van kwade trouw. Derhalve heeft hij misbruik gemaakt van een wettelijke bevoegdheid. Dit geldt evenzeer voor het gebruik van de bevoegdheid om de beroepen bij de rechtbank in te stellen, nu die beroepen niet los kunnen worden gezien van het doel waarmee gemachtigde de mogelijkheid om dwangsommen te incasseren heeft gebruikt. Deze handelwijze moet aan appellante worden toegerekend, nu gemachtigde de betrokken handelingen namens haar heeft verricht en zij gemachtigde daartoe heeft gemachtigd.

Noot van de redacteur (RBo)

Om diverse redenen werd in deze uitspraak

*misbruik van recht aangenomen van appellant. Waar het mij echter om gaat, is de 'no cure no pay'-afspraken. Eerder, onder meer op 24 december 2014, zaaknummer 201403182/1/A3, overwoog de Afdeling dat een 'no cure no pay'-afspraken geen onaanvaardbare 'prijsafspraken' betrof. In die zaak betoogde het college dat appellant geen belang had om hoger beroep in te stellen nu de proceskostenveroordeling uiteindelijk geheel aan zijn gemachtigde zou toekomen, dit gelet op voornoemde financiële afspraak. Het college werd in die stelling niet gevolgd en de Afdeling overwoog dat de proceskosten aan appellant toekomen. Deze uitspraak laat echter een beduidend kritischer beeld zien. In het feit dat gemachtigde een 'no cure no pay'-praktijk voert en uit is om ten laste van de overheid geldsommen te incasseren, wordt nu – in samenhang met de overige omstandigheden – wel een vorm van misbruik gezien. Nu de gemachtigde onder meer rechtstreeks is gebaat bij het verbeuren van dwangsommen door het bestuursorgaan aan zijn cliënt en bij een veroordeling van het bestuursorgaan tot betaling van een proceskostenvergoeding aan zijn cliënt, heeft hij te kwader trouw gehandeld. Ik verwacht dat het hiermee te ver gaat om de 'no cure no pay'-afspraken per definitie als misbruik te kwalificeren, het heeft er immers alle schijn van dat deze gemachtigde zich (veelvuldig) heeft schuldig gemaakt aan misbruik van procesrecht en in het licht van die omstandigheden ook de 'prijsafspraken' moet worden gezien. Deze uitspraak moet dan ook worden gezien in het licht van de uitspraken van ABRvS 19 november 2014, AB 2015, 93, en ABRvS 18 februari 2015, AB 2015, 119. Desalniettemin lijkt de Afdeling in ieder geval kritischer op prijsafspraken die ertoe leiden dat dwangsommen of vergoedingen uiteindelijk volledig aan de gemachtigde toekomen nu misbruik op de loer ligt.*